

Молодь і Комуніст

пролетарі всіх країн, єдніться!

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГОТУЙ ЖНИВАМ УДАРНИЙ ФІНІШ!

НА ПРИЗ „ЗОЛОТИЙ КОЛОС“

СЬОГОДНІ ПОПЕРЕДУ:

Віктор МИКОЛЕНКО з колгоспу «Перше Травня» Петрівського району «Колосом» намолотив 14396 центнерів зерна.

Микола МАЛИЦЯ з колгоспу імені Карла Маркса Петрівського району («Колос») — 13612.

Микола САМОДІН з колгоспу імені Свердлова Олександрійського району («Колос») — 12696.

Валентин БРИЖУК з колгоспу «Маяк» Знаменського району («Колос») — 12670.

Віктор СЕНДЗЮК з колгоспу імені Кірова Бобринського району («Колос») — 11897.

Володимир ЧАБАН із колгоспу «Росія» Новоукраїнського району («Колос») — 11317.

Іван НОВАК з колгоспу імені Карла Маркса Кіровоградського району («Нива») — 11000.

Василь ЦАРЕНКО з колгоспу імені Чкалова Петрівського району («Нива») — 10650.

Олександр ТРЮХАН з радгоспу «П'ятихатський» Петрівського району («Колос») — 10603.

Любимир ГАЙДУЧАК з колгоспу «Росія» Олександрійського району («Колос») — 9660.

Комсомольсько-молодіжний сімейний екіпаж Стешенків із колгоспу імені Фрунзе Компанієвського району — серед правофлангових у змаганні на жнивних ювілейного року. Старший брат Олександр (на фото зліва) і молодший Андрій — учень Бобринського СПТУ вже намолотили 5 тисяч центнерів зерна комбайном СК-4. Дружина Олександра Олена трактором відвозить від їх агрегату солому. Екіпаж грає зважено, по-ударному.

Фото Л. Миргородського.

ГНІВНИЙ протест викликала у всіх радянських людей прийняте у США рішення розпочати створення нового виду ядерної зброї масового знищення — нейтронної бомби. На багатолюдних мітингах, які проходять у ці дні по всій країні, їх учасники вимагають покласти край гонці озброєнь у США, і насамперед ракетно-ядерній, яка є серйозною перешкодою на шляху до дальшого поглиблення розрядки міжнародної напруженості, встановлення міцного миру на землі.

Ми рішуче засуджуємо рішення уряду США про виробництво нейтронної бомби, заявив на мітингу колектив москвотської фабрики «Красная крутильщица» ударник комуністичної праці З. І. Тилкіна. Вже четверте десятиліття завдяки мудрій політиці Кому-

ЗАБОРОНИТИ НЕЙТРОННУ БОМБУ

ністичної партії і Радянського уряду наш народ живе в умовах миру. Трудівники нашого підприємства, як і всі радянські люди, з величезним піднесенням і радістю зустріли проект нової Конституції СРСР, в якому відображено величезні соціальні здобутки України Рад. Ми хочемо мирно працювати на благо нашої великої Батьківщини, а не воювати.

Учасник Великої Вітчизняної війни І. В. Князев, комсомолка В. Алькіна, головний інженер А. Ф. Бурлаков підкреслили, що необхідні доходи всім сил для боротьби за повне припинення гонки озброєнь, особливо ядерної зброї.

Мітинг відбувся також на Московському техніко-виробничому заводі № 2. Його учасники підкреслили, що створення нейтронної бомби означає початок нового етапу гонки озброєнь у США і може мати тяжкі наслідки для процесу розрядки.

Масовий мітинг протесту проти створення в США нових різновидів ядерної зброї відбувся на ташкентському заводі «Компресор».

Тривогу і обурення викликає у кожного з нас повідомлення про прийняте в США рішення почати виробництво нейтронної бомби, сказав робітник К. Мухітдінов. Всупереч надіям усіх народів на встановлення міцного миру правлячі кола США брязкають зброєю. Намагаючись зобразити себе поборниками прав людини, вони на ділі ставлять під загрозу найдорогоцінніше право людини — право на життя.

В одностайно прийнятих резолюціях учасники мітингу рішуче вимагають припинити гонку озброєнь у США, висловилися за поглиблення процесу розрядки міжнародної обстановки і забезпечення міцного миру на землі, палко схвалили ленінську миролюбну зовнішню політику КПРС і Радянської держави.

(ТАРС).

СТОТИСЯЧНИЙ КОРОВАЙ ОЛЕКСАНДРІЙЦІВ

Цьогорічні жнива особливо напружені. Недарма досвідчені хлібороби стверджують: нинішній хліб Олександрійщини не легкий. Важкий тому, що небачено дорідний урожай вирощено на всій площі. Важкий тому, що збирати його довелося у несприятливих погодних умовах. Такого повнозерного колоса тут ще не пам'ятають.

Олександрійський район одним з перших на Кіровоградщині починає жнивувати. Треба віддати належне: колгоспники кошовицю зустріли добре підготовленими. Заздалегідь полагодили техніку, робили пробні виїзди в поле, укомплектували екі-

пажі досвідченими механізаторами. Молодь на збірний врожай працювала на найважливіших ділянках. Комітети комсомолу господарств району провели велику роботу в організації жнив. Це питання було головним на порядку денному зборів бригадних, відділових, колгоспних і радгоспних комсомольських організацій. В результаті чітко визначили місце кожного молодого хлібороба під час збирання врожаю.

На кошовиці ранніх зернових працювало понад 20 комсомольсько-молодіжних екіпажів, 58 молодих комбайнерів, на перевезенні зерна — понад сто комсомольців — водіїв

грузовиків. Було створено 46 постів «Комсомольського прожектора», 27 постів якості. Всього на жнивях взяло участь понад дві тисячі юнаків і дівчат.

Відомо, що успіх збиральних робіт залежить від ефективного використання техніки. І комітети комсомолу подбали, щоб екіпажі очолювали кращі комбайнери. Такі як Любимир Гайдучак з колгоспу «Росія», Віктор Терещенко з колгоспу імені Калініна, Володимир Коваленко з колгоспу імені Фрунзе.

Понад 100000 тонн зерна засилали в засіки Батьківщини трудівники району. Продаж хліба продовжується.

Є. ХАЛІБЕРДА,
керівник карпувенту «МК»,
Олександрійський район.

З ТРУДОВОЮ ПЕРЕМОГОЮ!

Велике свято праці прийшло до трудівників Мало-виськівського району. На жнивях ювілейного року Великого Жовтня вони з честю виконали першу заповідь перед державою. У засіки Батьківщини надійшло 80 тисяч тонн мало-виськівського хліба.

У соціалістичному змаганні за виконання планів хлібспродажу активну участь взяли комсомольці і молодь району. Комітети комсомолу, комсомольські штаби «Жнива-77» спрямували всю організаторську і ідеологічну роботу на забезпечення масовості, створення духу справжнього трудового суперництва. На жнивях працювало понад тисячу молодих хліборобів, 102 комсомольсько-молодіжних комбайнових, тракторних і автомобільних екіпажів. Високого виробітку досягли не тільки на потужних «Колосах» і «Нивах». Комсомолец Анатолій Погрібний з колгоспу «Родина» комбайном СК-4 скошив 187,5 гектара і намолотив понад 6 тисяч центнерів зерна. На правофлангових рінються їх ровесники в соціалістичному змаганні на честь 60-річчя Великого Жовтня.

З трудовою перемогою обком Компартії України і виконком обласної Ради депутатів трудящих привітали хліборобів Новоархангельського району. Вони виконали соціалістичні зобов'язання по продажу хліба державі. У засіки Батьківщини надійшло 78800 тонн зерна. Продаж хліба триває.

ральної загоном, кандидатура в помічники комбайнерів Сергія Підлубного була прийнята під схвальні оплески присутніх.

А ось Лариса Бабінецька після складання екзаменів твердо вирішила йти на птахофабрику, Ліда Бондаренко — на молочно-товарну ферму. У обох дівчат є славіти попередниці — Любов Стихно — гуркомсорг і Лілія Куделя — доярка, яка ще минулого року перекрила чотиритисячний рубіж по надоях молока на корову, а інші борються за ще вищий показник. Мрії піти на ферму і випускниця школи Віра Савченко, вона хоче зміняти там свою матір, чесну, сумлінну трудівницю.

Протягом навчального року в Осеннязькій середній школі проходила профорієнтаційна робота: проводились анкетування учнів на вечорах та уроки запрошувались ветерани праці, учні писали роботи на тему: «Ким бути?»

Які не дали наслідки? Відповідь у творі Сергія Підлубного: «Професія хлібороба — найдревніша на землі. Вона і найчесніша, бо хлібороб забезпечує життя цілій країні. Стану і я хліборобом, бо дарувати хліб людям — велике щастя».

В. ШУЛЬГА,
працівник районної газети «Червона зірка»,
м. Новомиргород.

ЦЬОГО року двадцять десятикласників Осеннязької середньої школи залишилися в рідному колгоспі імені Ілліча Отже, половина випускників, наслідуючи приклад батьків, обирає професію хлібороба. Назвемо хоч кілька з них: Іван Богданюк, Василь Возний, Анатолій Голован, Сергій Козницький, Петро Цивилда, Володимир Шовковий. Хлопці не шукають романтики далеко поза селом, а саме тут — де народились, вирости.

Зміцнено, утверджено їх переконань допомогла сама дійсність. Скажімо, Олександр Добродієв, Станіслав Ліденко, Сергій Підлубний ось уже три літа вряда збирають урожай колосових разом зі своїми батьками-механізаторами і односельчанами. Звичайно, не все у них ладиться, не все йде гладенько, та як кажуть, не відразу й Москва будувалася. Алжб лосвід прийде з роками. Головне те, що і школа, і вчителі і батьки зуміли прищепити любов до землі, і коли дехто вважав, що «дитина» ще неспіває заробитися хай хоч тепер погуляє, то це хибна і надто шкідлива думка. Батьки учнів, про яких мовиться, вважали своїм обов'язком спершу знайти дітям посильну роботу, привчити їх до праці, а згодом із знинки висвести любов, захоплення, яке стане справою всього життя.

ДАРУВАТИ ЛЮДЯМ ХЛІБ

ПРО ВИПУСКНИКІВ ДЕСЯТИРІЧКИ,
ЯКІ ЗАЛИШАЮТЬСЯ НА СЕЛІ

Слід сказати, що правління, партком колгоспу імені Ілліча також настійно дбають про молодь поповнення. Колгосп для учнівської виробничої бригади ще кілька років тому перелав трактор, інше землеробське приладдя, а спеціалісти — головний інженер Микола Іванович Андрухін, головний агроном Петро Писнович Колясник — часті гості в школі. На тематичних вечорах, що проходять у сільському Будинку культури, вони розповідають про свою професію, про працю хлібороба. Виступають і ветерани праці — дівочка Наталя Іванівна Бриченко, комбайнер Микола Гаврилович Петеса. Безсумнівно, все це дає бажані результати.

До речі комбайнер Микола Гаврилович Петеса (а він кавалер ордена Трудового Червоного Прапора) задовольняє своїм помічником Сергієм Підлубним, який трудиться й минулого літа разом з ним. Коли на зборах механізаторів затверджували зби-

ЖИВУЄ КОМСОМОЛЬСЬКО-МОЛОДІЖНИЙ НА ЧЕСТЬ ХЛІБОДАРА

Село Головаківка. Село споконвічних хліборобів. В цю гарячу пору тут рідко зустрінеш людей. Навіть пенсіонери і ті разом із старшокласниками місцеві школи пішли допомагати рідному колгоспу. Одні працюють на току, інші порятується на фермах, а колгоспному саду, в полі.

До пшеничного лану, де живає механізований загін комсомольсько-молодіжної тракторної бригади, очолюваної каскадером ордену Трудового Червоного Прапора Віктором Галушкою, близько двадцяти кілометрів. Але що то за відстань при нинішній техніці? Колгоспний шофер комуніст Петро Якимович Ремішавський домчає туди швидко. Ось семі бригадир Віктор Галушка. Засмаглий, припорошений пилом, змарнілий на обличчі, він згозя біля віггазончика і прикріплює щойно випущену «блискізаку».

— Живуємо, — ніби виправдовуючись, показав на себе. — Три доби вдома не був.

— Чому? — запитує Віктор, киваючи на його голубий «Москвич».

— Дні пішли хороші, хлопці не покидали лан, поки не докосили. Комбайни на глишій від зорі до зорі. На кожному — по два комбайнери. Так, що працюємо в дві зміни.

Підійшли до агрегату, на якому майорів червоний прапорець. З комбайна зіскочив середнього зросту русий хлопець.

— Оце і є наш пражофланговий Віктор Терещенко, — тепло говорить бригадир, зіймаючи з молодим комбайнером. І продовжує розмову, бо В. Терещенко вже знову сів за штурвал.

— Справжній хлібороб, — сказав про комсомольця Віктор. Там, де працює його агрегат, завжди порядок, жоден колосок не залишиться в полі. Працює на совість. Це сьогодні на його честь у тракторній бригаді підняли Червоний прапор.

Очолує Віктором Терещенком комсомольсько-

молодіжний екіпаж комбайна «Нива» за один день підібрав валки пшениці на 15 гектарів і намолотив близько 700 центнерів зерна. Висока майстерність прийшла до молодого механізатора не відразу. Ще школярем зробив вибір: неодмінно як прадід, дід і батько вирощуватиме хліб. Після закінчення середньої школи пішов до Віктора Галушки і попросив, щоб бригадир порекомендував його на курси комбайнерів.

Важко цього року живувати. То грозавий дощ, то вітер прошумить над полями, покладе до землі сгребла дозрілого хліба. Та коли випаде погожа днина, тоді механізований загін надолужує відставання, працює день і ніч. Рекорди народжуються щозміни. Сьогодні один пражофланговий, завтра інший. Та заздороща немає, незлаки — «бже» шире радіє успіхам свого товариша.

Про результати змагання молоді хлібороби дізнаються швидко. Їх оголошують щоранку: бюлетні зведення, «блискізки», листівки, які випускає комітет комсомолу.

Кожен день переможцям трудового суперництва зручують перехідні червоні зимпелі, поздоровлення від парткому і презаління колгоспу, комітету комсомолу.

Віктор Галушка чимало розповідає про трудові будні молодих комбайнерів Федора Будорного, Миколи Бородаки, згадав теплим словом і водія автомашин комсомольця Богдана Лінька, Юрія Мороза. Та все ж таки перевагу надає комсомольсько-молодіжному екіпажу Віктора Терещенка.

У нього справжній хліборобський гарт, чималі організаційні здібності, — підсумував сказана бригадир комсомольсько-молодіжної.

Жнива закінчуються, молоді хлібороби донь у день ведуть вперту боротьбу за великий корозай ювілейного року, десятої п'ятирічки.

Є. ВАСИЛЕНКО.

Олександрійський район.

НАЗУСТРІЧ ФОРУМОВІ ДРУЖБИ

ХЕЛЬСІНКИ, 10 серпня. (Нор. ТАРС). Наступний перший фестиваль дружби радянської і фінської молоді, який пройде у Фінляндії з 11 по 19 серпня нинішнього року, буде найбільш представницьким форумом серед зустрічей молоді Радянського Союзу і Фінляндії, сказав на проведений тут прес-конференції другий міністр соціального забезпечення і охорони здоров'я країни, Голова Державної Ради у справах молоді О. Мартікайнен. Він є головою загальнодержавного організаційного комітету фестивалю.

Програма фестивалю, підкреслив О. Мартікайнен, відзначає заходи, присвячені знаменним датам у житті двох країн — 60-й річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції і 60-річчю проголошення державної

незалежності Фінляндії. Відкриття і головне свято відбудуться в Хельсінкі — місті, яке одним з перших фінських міст встановило дружні зв'язки з радянським містом-побратимом — Запоріжжям.

Фестивальні торжества пройдуть у містах Куопіо, Пори, Тампере.

Заключний концерт фестивалю буде дано в Хельсінкі.

Як було відзначено на прес-конференції, фінська молодь, готуючись до фестивалю, висловлює повну підтримку політиці дружби і співробітництва між Радянським Союзом і Фінляндією, яка базується на радянсько-фінляндському договорі про дружбу, співробітництво і взаємну допомогу 1948 року.

В. ЛЕСКІНЕН.

ЗАВТРА — ДЕНЬ БУДІВЕЛЬНИКА НАШ ОСНОВНИЙ ЗАКОН

— Кім Михайлович, проект нової Конституції СРСР вперше в статті 44 проголосив право на житло, право, якого не записано в жодній конституції капіталістичних держав. Зрозуміло, що сорок років тому наша країна не мала можливостей гарантувати цього своїм громадянам.

— Звичайно, царська Росія залишила нам у спадок дерев'яні казарми, темні вологі підвали, куди ніколи не заглядало сонце. Скажімо, в 1913 році в Єлисаветграді на одного члена сім'ї робітника припадало 1—2 квадратних метри житлової площі. Звичайно, ліквідувати ці недоліки молоді соціалістична держава у 1936 році ще не мала можливості. Того року в Кіровограді було збудовано 11 нових квартир, гуртожиток на 580 місць і відремонтовано 272 старі квартири. Зрозуміло, що при таких темпах держава не могла гарантувати кожному громадянину право на забезпеченість житлом.

— Кім Михайлович, цікаво — наскільки порівняльні отакі цифри із сьогоденнішим днем?

— У 1976 році в обласному центрі збудовано 1430 нових квартир. Тільки у дев'ятій п'ятирічці 123 тисячі мешканців області відсаятквартири новосілля.

— Очевидно, що незрівняні і якість квартир, тобто їх планування, корисна площа.

— Звичайно, в 1960 році в області налічувалося всього 4,9 тисячі газифікованих квартир. Сьогодні їх — 299,9 тисячі. В Кіровограді накреслено вже зараз великі плани по розвитку теплопостачання міста: другу чергу теплових мереж від ТЭЦ до центральної частини міста, будівництво південно-західної котельні і тепломережі до 73 і 101 мікрорайонів. Це дозволить перевести багато старих будинків на центральне опалення замість лічного, поліпшити повітряний басейн міста.

— Кім Михайлович, однак порівняно з поліпшенням житлових умов збільшується і оплата за комунальні послуги!

— Так, хоча повинен зауважити, що квартирна плата у нашій країні найнижча в світі. Хоча в будівництво житла держава вкладає колосальні кошти.

— Наприклад, чого коштує державі збільшити середню забезпеченість людини житловою площею на одну десятю квадратного метра!

— Вісім мільярдів карбованців. До того, витрати на експлуатацію житлового будинку перевищують розмір прибутків, які держава одержує у формі квартирної плати.

— Кім Михайлович, як відомо, в середньому кожен кіровоградець платить за один квадратний метр житла 14 копійок в місяць. Скільки коштує будівництво квадратного метра житла в місті!

— 160—170 карбованців. Це збудувати. Додайте сюди кошти, які щороку відпускає держава на утримання житлового фонду. Фактично вперта річ — будинок, збудований для житла не окупляється азагалі.

— Об'єми будівництва у нас дійсно грандіозні. Однак потреба в житлі у частини населення поки що залишається. Які перспективи вирішення цієї проблеми в Кіровограді!

— Тільки до 60-річчя Великого Жовтня 635 родин кіровоградців

ний план забудови міста передбачає ріст населення. 450 тисяч чоловік житиме в Кіровограді в 2000 році.

— Тобто зростатиме будівництво нових будинків, збільшуватиметься кількість населення. І збільшуватиметься кількість бажаючих одержати нове житло!

— Звичайно. Однак вже зараз враховуючи, що прибуватиме до міста на будови, підприємства в основному молоді, ми проектуємо будинки готельного типу.

— Таки, які будуть у Києві!

— І в Кіровограді. Ми вже скористалися цим досвідом. В таких будинках всі квартири — однокімнатні. Це зручно. Поки не народилася дитина, молода сім'я живе в однокімнатній квартирі, згодом одержує більшу житлову площу. Торік ми збудували кілька таких будинків: 270-квартирний завод радіоапаратури, 120-квартирний по вулиці Пачаса, будуватиметься у Великовисківському провулку.

— До речі, вони не тільки відрізняються своїм внутрішнім, а й зовнішнім оформленням. Принаймні виглядають приємніше, ніж однокімнатні п'ятиповерхові будинки у багатьох мікрорайонах міста. Нестандартність будівництва у місті тільки для молоді!

— Приємно, що наступ на стандарт уже помітний в місті. Кілька років тому обмежений асортимент проектів з недостатньо окресленими вирішенням фасада обумовив одноманітність забудови Кіровограда. І не тільки його. Ми вели тоді наступ на «комунелки» і підвали, і замислюватись над красою фасада не доводилось.

Сьогодні наші архітектори за рахунок застосування типових проектів мають можливість проектувати будинки з різноманітними фасадами.

— Як віглюватимуться ці задуми в життя!

— Блок-секції. Архітектор може компоувати різноманітні комплекси з блок-секцій. Блокування будівлі, поворотні вставки, монументально-декоративне мистецтво. Щоб уникнути одноманітності в проектувальних районах, ми передбачаємо будівництво 9—12—14 і 16-поверхових житлових будинків. Збудова міста буде здійснюватись переважно великими житловими масивами багатопверхових будинків з необхідними об'єктами торгівлі, побуту.

Вже сьогодні наші архітектори за рахунок застосування типових проектів серії 87 мають можливість проектувати будинки з різноманітними фасадами.

— Кім Михайлович, досі ми говорили про нові мікрорайони. Однак забудова центральної частини міста за рахунок реконструкції існуючого житлового фонду поки що лишається на низькому рівні і незначна по обсягу.

— Дійсно, вибіркоче будівництво будинків в центральній частині протягом багатьох років привело до хаотичної забудови. Зараз цей варіант скореговано — місто буде розвиватись і забудовуватись в основному за рахунок реконструкції існуючої забудови. Вже назмічено райони першочергової реконструкції його центральної частини.

— Що це за райони!

— Основна забудова міста передбачається по вулиці Жовтневої революції, площі Декабристів, вулиці Глінки і Полтавської за рахунок знесення малоцінного одноповерхового житла, а також на вільних площах показового 73 мікрорайону поблизу зводу друкарських машинок.

Росте наш Кіровоград. З кожним днем гарнішають його вулиці, підіймаються в небо нові поєрки.

Бєсїду вела Л. Кравець.
Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

Статтю 44-у проекту нової Конституції СРСР коментує голова виконкому Кіровоградської міської Ради депутатів трудящих

К. М. ЧЕРЕВКО

Я ЗНАЮ, МІСТО БУДЕ!

одержать житло, тобто буквально за кілька місяців. Тільки за рахунок коштів підприємств, організацій і кооперативів у місті буде збудовано за десять п'ятирічку понад 460 тисяч квадратних метрів житла, що дасть можливість поліпшити житлові умови 50 тисячам кіровоградців. Будуть збудовані гуртожитки заводів «Червона зірка», друкарських машинних, тракторних гідроагрегатів, педінституту, інституту сільгоспмашинобудування, рамзаводу «Укрсільгосптехніка», обліжколгоспбуду і багато інших. Допоможе вирішити проблему домобудівний комбінат потужністю 140 тисяч квадратних метрів житла за рік.

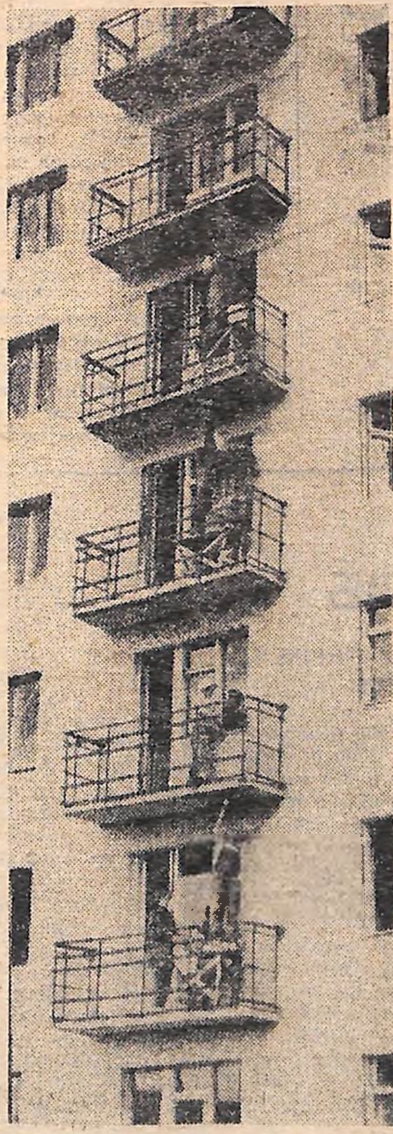
— Кім Михайлович, як контролюється міськвиконкомом розподіл житла у місті!

— Правильність ведення квартирного обліку, розподіл житла контролює відділ міськвиконкому по розподілу житла, який очолює Д. Г. Мозуль. Працівники відділу ведуть облік мешканців міста, які користуються першочерговим правом на одержання житла.

— Хто має такі пільги!

— У першу чергу інваліди Великої Вітчизняної війни і родини загиблих у борні з фашистами. В дев'ятій п'ятирічці 415 таких родин одержали нові квартири. В ювілейному році всі інваліди Великої Вітчизняної війни і родини загиблих воїнів, які були взяті на квартирний облік до 1 січня 1977 року поліпшать свої житлові умови. Пільговим правом при одержанні житла користуються і багатодітні родини, молоді спеціалісти. Тільки сім'ї молодих спеціалістів торік одержали 100 нових квартир.

Генеральний план міста, затверджений Радою Міністрів УРСР у 1967 році, зараз корегується з врахуванням сучасних вимог планомірного і комплексного розвитку міста. Він визначає основні напрями розвитку міста і використання його території на 25 років, а також першу чергу будівництва на найближчі 5—7 років. Генераль-

Ростуть новобудови Кіровограда.

ЕКСПЕДИЦІЯ „СЛАВА“

БОМБИ, снаряди, міни рвали землю на шматки. Смертоносні вогняні вибухи і чорно-сірі снопи диму відкрили підступи до річки Нієси. Здавалося, що земля не витримає такого пекла. Зразу ж після припинення артилерійської «обробки» плацдарму стрілецькі двійки пішли в наступ. Гітлерівці мали в цьому районі значні сили і чинили рідянським військам шалений опір.

Взвод автоматників, у якому був і двадцятирічний Григорій Тоцький, вів запеклі бої за визволення Польщі. Він мав обєрігати штаб полку разом з бойовим прапором. У розпал бою розвідка помітила, що до місця розташування штабу з тилу наближається понад сто фашистських солдатів. Бійці взводу, маскуючись, залягли, утворивши напівкільця. Командир Скакун вирішив підпустити ворога ближче до лінії оборони.

Запеклий бій тривав недовго. Ворожу групу розбили, кілька десятків солдатів і офіцерів протиника взяли в полон. Героїзм, що відзначився в цій сутичці, було представлено до бойових нагород.

Одержуючи орден Слави III ступеня, рядовий Григорій Тоцький згадав про свою рідну Злинку, про бойовий шлях, що проліг з Кіровоградщини аж сюди, до кордону з фашистською Німеччиною.

Ще й шістнадцять років не виповнилось хлопцеві, коли почалася війна. 1942 року разом з ровесниками Григорія тричі відправляли до Німеччини. І тричі він тікав з-під кошовою. У березні 1944-го, коли Радянська Армія визволила Злин-

ку від гітлерівців, Григорій Тоцький став піхотинцем 217-го полку, що входив до 5-ї гвардійської армії. Брав участь у боях за визволення сіл Кіровоградщини, ходив в атаку під Первомайськом і Білгород-Дністровським, форсував ріку Дністер. Далі — Яссо-Кишинівська операція, бої на території Румунії, на Сандомирському плацдармі.

пеклих боїв. Ішли бійці через Судетські гори, Карлові Варш. Потрапляли під ворожі обстріли, втрачали товаришів. І знову — бої... За участь у визволенні Праги чехословацький уряд нагородив Тоцького бронзовою медаллю «За хоробрість».

Після війни Г. Я. Тоцькому довелося ще чотири роки служити в армії.

Демобілізувався 1949 року у зв'язні гвардії рядового. Райком комсомолу направив Григорія працювати на станцію Виска. Тут він створив першу після війни комсомольську організацію, очолював її сім років. Чимало доклав сил незазній фронтвику, щоб підняти з руїн народне господарство, відновити роботу залізничного транспорту. Г. Я. Тоцького відзначили Почесною грамотою ЦК ВЛКСМ. Потім він п'ять років очолював Злинську сільську Радупутатів трудящих, його обирали секретарем партійного бюро Капустинського елеватора. Після закінчення залізничного технікуму працював черговим по станції Капустина.

Нині учасник Великої Вітчизняної війни Г. Я. Тоцький — завідуючий вантажним двором станції. Його нагородили знаком «Переможець соціалістичного змагання».

Григорія Яковича часто можна бачити в робітничих колективах, місцевих школах — усюди він шанована людина.

В. САНДУЛ,

позаштатний кореспондент «Молодого комунара».

ст. Капустине

Маловишківського району.

ЙШОВ ЮНАК ПО ЄВРОПІ

З боями прийшов наш земляк на територію фашистської Німеччини. В районі Дрездена його полк зустрівся із союзними військами. На центральній площі міста відбувся мітинг. Виступаючи на ньому, командир полку Ермолін сказав: «Над рейхстагом піднято червоний прапор, Берлін у наших руках».

У той час до війни Радянської Армії звернувся президент Чехословаччини з проханням прийти на допомогу і визволити Прагу, де скупчилися і чинять опір кілька німецьких армій.

І вже після 9 травня 1945 року Григорій Тоцький разом з іншими воїнами свого полку поспішає під Прагу, в район за-

НА ФОТО: операційники Побузького чергування Зліва направо: Валерій ГІЛЬОВ, Микола ВАСИЛЬЧУК, Дмитро МИКОЛАЙЧУК, Олександр БОНДАРЕНКО, Віктор ПОЛЯНЕЦЬКИЙ. Інструктує їх командир загону Павло РАЄНКО.

Фото Г. КОРОТКИХ.

ЗАГІН ВИХОДИТЬ НА ЧЕРГУВАННЯ ЯК СПРАВИ, ОПЕРАТИВНИКУ!

Перехрестя

Одного прекрасного дня, а вірніше, ночі, на перехрестя вулиць назустріч мопеду, що мчав з оглушливим гуркотом, вийшла людина у формі. Вона підняла регульовальний жезл, вимагаючи зупинитись. У світлі вуличних ліхтарів було видно, як хлопчина років чотирнадцяти, що сидів за кермом, зухвало посміхнувся і ручко повернув мопед ліворуч. Але тут з тіні дерев спокійно ступила ще одна постать. Мопедист зробив карголомний поворот, та й там на нього чекали...

Це оперативний комсомольський загін Побузького нікелевого заводу проводить операцію по боротьбі з порушниками вечірньої тиші — мопедистами, яких у селищі розвезло чомусь дуже багато. То була не перша акція загону.

До його складу входить п'ять ланок по п'ять чоловік. Кращою з них командувє секретар комітету комсомолу заводу Павло Левченко. Очолює загін електроварник плазильного цеху Павло Раєнко, начальником штабу — слюсар Побузької ремонтно-будівельної спеціалізованої дільниці тресту «Укрколірметремонт» Олександр Бондаренко.

На рахунок оперативників чимало добрих справ. Їх знають і поважають у Побузькому, цих молодих людей в ошатній сірій формі.

Алгебра для бійця

У Миколи Безденежного є тільки мама. Вона цілими днями на роботі і хлопчина зільно розпоряджається своїм часом. Ось і потрапила у сумніану компанію,

Піймали його на неблаговидних справах, поставили на облік у дитячій кімнаті міліції...

А це завівся у Колі справжній друг, дорослий. Він працює слюсарем у цеху контрольно-вимірвальних приладів і автомагніки їхнього нікелевого заводу. Микола Буц знайшов його у школі. Вони разом провади вечір, наступного дня зустрілись гакж...

Наближались екзамени. Звісно, у восьмому класі непогано, от тільки екзаменів — аж чотири, кому це сподобався! Коля сидів удома і безнадійно скучав. Можна було б податись до хлопців, але всі друзі «зубрять». Та й мама наказувала не виходити з хати. Не хочеться її сьогодні засмучувати, їй і так з ним нелегко... Але до книжок не тягне. Он розкрив «Алгебру», так і лежить на тій же сторінці. Словом, нудно...

Аж ось у двері хтось постукав. — О, — зрадів хлопець. — Заходьте! — Ну, як підготовка? — запитав Буц. — Теорему Піфагора вивчив! — Та, що там учиш! Піфагорові штани...

— Так не піде. ...Коли мама прийшла з роботи, вона не впізнала хати. В кімнатах чисто. Син успішно склав екзамени за восьмим клас. Потім його зняли з обліку у дитячій кімнаті.

А його шеф — боець оперзагону Микола Буц — хоче стати офіцером міліції.

Проста засідка

Це чергування нічим не відрізнялось від інших. В їхньому Побузькому, на щастя, небагатоому на башкотників, рідко коли трапляється щось надзвичайно

неприємне. Хіба що весела компанія зауляє в «Кристалі», а потім серед ночі виводить пісні на вулиці.

Ось і сьогодні з вечірнього ресторану чути музику. Як на одинадцять годину ночі, занадіо гуно. Раєнко, Бондаренко та Левченко, котрі були в штабі (а він якраз неподалік від ресторану, в Будинку культури), вирішили зайти, попередити музикантів.

У цей час молодий водій автотранспортного цеху Микола Коношко був уже добре напідпитку. Він хотів ще купити пляшку лікеру, але подумав, що офіціантка навряд чи продасть. Попросив стороннього зробити послугу, але офіціантка помітивши, як п'яний протягав йому гроші, відмовила. Не захотіла вона продати й іншому. Це страшно обурило Коношка. Він прохрипів: — Та ти, хлопча, мабуть не хочеш купити. Ану, давай вийдемо!

Оперативники розминувлись з ними на сходах. — Щось не схожі вони на добрих друзів, — сказав Левченко. — Поглянемо, Сашко? Командир пішов до оркестрантів, а Бондаренко з Левченком вискочили на вулицю. Так і є. В кушах — бійка!

Вони легко вправились із п'яним. Коли вели Коношка до штабу, він ніяк не міг зрозуміти, що ж це за люди так вправно захопили його, що й рукою не ворухнути і чому його тягнуть до Будинку культури. Дорогою все погрожував. А в штабі почав просити не повідомляти на роботу. Бондаренко сказав Раєнку: — Командир, здається, у кушах цей тип вимагував ножем. Башкетник злякався. Він геть відмо-

лявся від цієї підозри. «Який ніж, ви що, хлопці!» Тоді командир загону, випилюючи йому на завтра повістку до міліції, мовив:

— Добре, зараз темно, а завтра я годин у п'ять підйду до ресторану, пошукаю.

При цьому він виразно поглянув на чергового по штабу Валерія Гільова. Той зрозумів і, взявши якісь папери, без поспіху вийшов, неначе до сусідньої кімнати.

Коношка випустили. А через кілька хвилин в коридорі почувся шум. Двері розчинились і на порозі знову постав бешкетник. Сдією рукою його міцно загиснув Гільов. Другою тримав ніж... — Ось так, — усміхнувся Раєнко до хулігана. — Проста засідка...

Це лише три епізоди з життя двадцяти семи молодих побузців, які свій вільний час присвятили благородній справі — охороні спокою тих, хто варить метал і дєбуває руду, ачить дітей і зводять будинки. Ім вдячні люди.

А вони самі дякують голові селищної Ради Г. Е. Ігнатьєву, котрий брав активну участь у створенні оперативного загону, інспектору карного розшуку Голованівського районного відділу внутрішніх справ капітану міліції В. Б. Ладженському та дільничному інспектору старшому лейтенанту В. Е. Маніті, які підтримують оперативників, ачать і наставляють. Бо переконані: боротьба за тишу і спокій на вечірніх вулицях — справа не лише міліції.

М. БІДЕНКО.

Голованівський район.

Володимир БАЗИЛЕВСЬКИЙ

Люблю

Забулось. Пропало. Завіялось. Розпорошилось. На скалки розбилось. В щепам'ять глуху перейшло. І рантом — проспалося. Повстало. З щітми відродилося. З усюд обступило. Озвалося і пройшло.

Дивлюся розчулено й думаю — що це зі мною? Як міг я лишити потойбіч за вишумом даів оці косогори, ажурний димок над водою, цей простір міпавний в очерклинах буйних латів?

Бувало метався, мотався по білому світу, кудись поспішав, на чийсь маяк завертав. І тільки на що чорпоброву слов'янську орбіту В товкучі роки спрямувати себе забував.

Жадана покара для серця — ці барви і звуки, оце різноотрав'я, жар-вишня припшкляк садків, І лутана мова вітрів, і простягнуті руки для братніх обіймів трудящих моїх земляків.

Як болісно все це, хоча й нещадно, втрачати. Як вітшипо знаходить, ця радість безтима така. Чим далі, чим далі, тим ближче ми всі до початку свого чорноземного вічного материка.

Тут предок затурканий горбавий важко за плугом. Тут славіний ровесник у завтра веде борозну. Ностою, помовчу — торкнуся її зором і слухом, і все неможливість прожити без цієї збагн.

Священна павіки землі нещитима безмежність І щедрість людей, що зіптеравсь на чорну рілку. Це щастя — відчути до цієї своєї приналежність, щоб видихнути легко і просто

люблю!

Нестор

Старче у чорній рясі, химерний гн чоловік, вже вилнвся під ситець гвій погляд із-під повік, сохою часу покравий пергамент запалих щік, а ти все своє мудруєш, зневаживши кущий вік. Убоге твоє начиння — шмат шкіри та каламар, чотирі стіни похмурі, гордий запеклий жар. Навіщо й кому потрібен чорнийлий оцей узвар, хто питиме, а чи ж питиме з узвару твого цавар? Вмоєтившись у темній закутку, так сумнів бува рече, білямастим зирає оком старому через плече, дошкулить смішком ехидним, болячкою долече, оглушить соборним дзвоном, крізь морок густий стече. А старець немов не чує — прицілюється здаля, приборкує слово праведне, мов каверзне немовля, гусиним пером пориує, праправнукам промовля — «Откуда есть пошла руская земля?»

У княжому гряді Києві орудують дзвонарі, прокинувшись кожум'яки, мірошники й лихварі, потягуються челядинки при княжійм таки ж дворі, а він знай свого доскіпується до самої до зорі. Уже свічка давно згасла, а світло доквуж стоїть, пролялось в вечерю темряву крізь щіби вузьеньку кліть. Він згасне і сам як свічка, судилось йому згоріть, а світло, що ним полишене, налатиме для століть. А поки що старець мружиться на сонце із-під руки, погляджує думно бороду і дивиться крізь роки, хай каркає ворог сумніву — йому таки певтвмики: всяк суще певтвміне доти, допоки живі рядки.

Музыка Владимира Чернышева
Слова Ольги Писаржевской и Анатолия Монастырева

Распахни свое сердце

Закрой глаза и подожди,
И ты услышишь,
Как тихо теплые дожди
Стучат по крышам,
Как наступает новый день
В разгаре лета,
Как тенью делвется тень
В лучах рассвета.

ПРИПЕВ:

Распахни свое сердце,
Приветствуй день
приходящий,
Распахни свое сердце
настень,
Распахни свое сердце,

Пускай заря среди
полей
Росу уронит,
Пускай прольется сто
дождей
В твои ладони.

Спокойным шелестом
ветвей
И трав зеленых
Земля приветствует
детей,
Землей рожденных.

ПРИПЕВ.

Музична партитура з нотами та текстом пісні «Распахни свое сердце».

СЬОГОДНІ—ВСЕСОЮЗНИЙ ДЕНЬ ФІЗКУЛЬТУРНИКА

НА ЛІСОВИХ ТРАСАХ

Лісові масиви поблизу Світловодська протягом двох днів були ареною літньої особисто-командної першості області із спортивного орієнтування на місцевості. До програми входили: орієнтування в заданому напрямку і поєдинки в естафеті. На лісових трасах сильнішими з командою і картою виявилися чоловіки кандидат у майстри спорту із кіровоградського заводу тракторних гідроагрегатів Станіслав Смирнов. Він подолав відстань в 9 кілометрів 500 метрів, на якій було розташовано тринадцять контрольних пунктів, за одну годину 29 хвилин 40 секунд. Всього 30 секунд програв йому представник турні-

ського клубу «Лотос» з обласного центру Олександр Соломко, а третім був його одноклубник Микола Пугіліє. По го час — одна година 31 хвилина 37 секунд. Робітниця заводу «Червона зірка» першорозрядниця Плетньова не мала собі рівних серед жінок. На подолання дистанції довжиною в 6 кілометрів 500 метрів з 7 контрольними пунктами вона затратила одну годину 10,3 хвилин.

Перехідний кубок обласної ради по туризму і екскурсій вручено команді світловодського туристського клубу «Чайка». Друге місце зайняли орієнтувальники заводу «Червона зірка», а третє дісталось туристському клубу «Лотос».

З числа кращих відібрано збірний колектив, який буде захищати спортивну честь Кіровоградщини на республіканських змаганнях, що проходять у Чернівцях.

Н. ПУДА,
майстер спорту СРСР.

Є ЧЕМПІОНИ В КІРОВОГРАДІ!

Ім'я Віктора Савчука знайоме багатьом прихильникам класичної боротьби. Останнім часом майстер спорту Віктор Савчук упевнено піднімається на призіві місця у змаганнях високого рангу. Рік 1977-й — найщасливіший для Віктора. У цьому році юнак закінчив Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування, став інженером. Вдало він виступив на чемпіонаті Радянського Союзу. Савчук став чемпіоном України, виборов перше місце на Всесоюзних студентських іграх. Кіровоградець носить почесний титул чемпіона «Буревісника» з шонайлегшої ваги. Він завойовував це звання у 1975, 1976, 1977 роках. Зараз Віктор готується у складі збірної команди СРСР до участі в Універсіаді-77, яка відбудеться в цьому місяці в Болгарії.

А напередодні Дня фізкультурника Віктор Савчук ще раз порадував своїх прихильників і свого тренера О. В. Герушту, піднявшись на вищу сходинку п'єдесталу пошани на міжнародному турнірі залізничників з класичної боротьби, який проходив у Києві.

До п'єдесталу пошани ведуть лише перемоги, хай їх все більше у спортивній біографії кіровоградця Віктора Савчука.

М. СОМОВ.
Фото М. Тернавського.

Редактор М. УСПАЛЕНКО.

НА ФОТО: МОМЕНТ ЗУСТРІЧІ КІРОВОГРАДЦІВ І МИКОЛАЇЗЦІВ.

Фото М. Тернавського.

ФУТБОЛ

П'ять днів на кіровоградському стадіоні «Спартак» тривала зональна першість України з футболу серед спартаківців. Добре провели ці змагання наші земляки. Вони завдали поразки з великим «сухим» рахунком команді «Атлетика» з Херсонщини — 13:0. З миколаївським «Торпедо» зіграли нічию — 1:1, виграли в «Автомобіліста» з міста-героя Одеси — 3:2. Напружено проходив матч з «Океаном» з Керчі Кримської області. Від його результату залежало хто стане переможцем цього турніру. Перший тайм не приніс бажаного успіху жодному колективу. Після відпочинку активніше діяти господарі майданчика. На 75-й хвилині в бій

ТЕПЕР—ФІНАЛ

кримчан призначається штрафний удар. Його чітко реалізує Віктор Діхтар. Результат 1:0 на користь кіровоградців не змінився до фінальної серії арбітра — судді республіканської категорії з Книного Рога Олексія Порохні. Наші земляки набрали сім очок із восьми можливих і завоювали одну путівку для участі у фінальних поєдинках, які розпочнуться на початку перерви в чорноморському місті Алушті. Друга сходинка дісталась кримчанам, а третя миколаївцям.

В. ТВЕРДОСТУП.

ПОМЕДЛОК

15 СЕРПНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА, 9.00 — Новини, 9.10 — К. т. Гімнастика, 9.30 — К. т. Мультифільми, 9.55 — К. т. У світі табори, 10.55 — К. т. «Наша біографія. Рік 1962-й», 14.30 — К. т. До 30-річчя проголошення незалежності Індії. Док. фільми, 15.20 — Ш. де Костер, «Легенда про Тіау Уленнігелан», 15.50 — К. т. Фільм для дітей «Чорна гора», 17.15 — Б. Асаф'єв. Сцени з балету «Бачисарайський фонтан», 17.30 — К. т. Вірші радянських поетів у виконанні московських школярів, 18.00 — Новини, 18.15 — К. т. «Змагаються трудящі Бродягської області», 19.00 — «Вісник-77», 19.25 — М. Горький «Останній», Фільм-вистава, (21.00 — «Час»), 22.40 — Міжнародний турнір з волейболу. Чоловіки. Фінал

(Мінськ). По закінченні — новини, 9.10 — К. т. «Наша біографія. Рік 1959», 11.00 — К. т. Новини, 11.15 — Я. Волчек — «Призначений». Вистава, 15.55 — «Орбіта дружби». (Змагання хліборобів Ставропольського краю і Миколаївської області), 16.25 — К. т. Для школярів, «Салют Жовтню», 17.00 — Тележурнал «Партійне життя», 17.30 — Док. фільм, 18.00 — Реклама. Оголошення, 18.30 — Фільм-концерт «Джерело та пісня», 19.00 — К. т. «Вісті», 19.30 — До 30-річчя проголошення незалежності Індії, «Кают-компанія «Глобус», 20.05 — Концерт, 20.50 — «На добраніч, діти!» 21.00 — «Час», 21.30 — Фільм «Шли комсомольці!» 23.00 — К. т. Новини.

ВІВТОРОК

16 СЕРПНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА, 9.00 — Новини, 9.10 — К. т. Гімнастика, 9.30 — М. Горький «Останній», Фільм-вистава, 14.00 — К. т. Кінопрограма «По Югославії», 14.45 — К. т. Концерт популярної симфонічної музики, 15.15 — «Малюнки О. С. Пундіна», 16.15 — К. т. «Маминча школа», 16.45 — К. т. «Москвичі на

на марші «пятирічки», 17.15 — К. т. «Они за всіх, всі за одного», 18.00 — Новини, 18.15 — К. т. «Людина і закон», 18.45 — К. т. Свято пісні, 19.45 — К. т. Обговорюємо проект Конституції СРСР, 20.00 — К. т. «Наша біографія. Рік 1963-й», 21.00 — «Час», 21.30 — К. т. «Музичне життя», Тележурнал, 22.40 — К. т. Телефільм «Любові» (Югославія). По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА, 10.00 — Науково-популярний фільм «Час учнівства», 11.00 — К. т. Новини, 11.15 — «Екран молодих», 12.15 — Фільм «За тих, хто в морі», 14.15 — «Рубеж 10-ї п'ятирічки». (Споуження залізничної поштової перевези Іздрітськ—Варна), 16.45 — Співає І. Олійниченко, 17.10 — Телефільм «Болман», 17.30 — «Концати моряки», 18.00 — Реклама. Оголошення, 18.30 — Для школярів «П'ята трудова», 19.00 — К. т. «Вісті», 19.30 — «Обговорюємо проект Конституції СРСР», 19.45 — «Театральна мігальня». (Харківський державний академічний російський драматичний театр ім. О. С. Пушкіна), 20.45 — «На добраніч, діти!», 21.00 — «Час», 21.30 — Церковна програма, 22.05 — Тележурнал «Старт», 22.50 — «На дзвоні псалубіки», 23.05 — К. т. Новини.

ЮНАКИ І ДІВЧАТА!

Якщо ви бажаєте набутися спеціальність поліграфіста — вступайте до Львівського, Київського, Дніпропетровського та Херсонського професійно-технічних училищ.

Про умови вступу та за одержанням направлень звертатися до дирекції друкарні за місцем проживання, або в обласне управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі (адреса: м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36).

АДМІНІСТРАЦІЯ ОБЛПОЛІГРАФВИДАВУ.

Професійно-технічне училище № 37 міста Ленінакана

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ УЧНІВ НА 1977—1978 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Училище готує висококваліфіковані кадри для текстильної промисловості: прядильниць, могоальниць, рівняльниць, крутильниць. Строк навчання 1,5 року. За цей час учням надаються квінкули: взимку на 15 днів і влітку на 45 днів. До училища можуть вступати дівчата віком 15 років і старші, з освітою 8—10 класів. Учні забезпечуються безкоштовним гуртожитком, харчуванням, обмундированням. Стипендія складає 14 карбованців. Під час практики учні одержують 50 процентів від заробітної плати.

Навчально-курсний комбінат при Ленінаканській прядильній фабриці

ЗАПРОШУЄ НА НАВЧАННЯ ЖІНОК ВІКОМ ВІД 18 ДО 30 РОКІВ.

Строк навчання 6 місяців. Учні забезпечуються гуртожитком, одноразовим харчуванням, стипендією 80 карбованців на місяць. Випусникам видається атестат з набутої спеціальності. Випусники училища забезпечуються роботою з випуском з попереднього місяця проживання, 4 фотокартки розміром 3x4 см. Витрати на проїзд в м. Ленінакан оплачує училище. Від'їзд в м. Ленінакан 19 серпня, звертатися до представника щодня за адресою: м. Кіровоград, готель «Київ», до адміністратора. Представник приймає документи і супроводжує абітурієнтів до місця навчання. ДИРЕКЦІЯ,

Наша адреса і телефони

316050, ГСП, Кіровоград 50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя—2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи—2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград. Газета печатається на українському мові.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.